



Beslutningsforslag nr. B 158

Folketinget 2023-24

Fremsat den 1. marts 2024 af Charlotte Broman Mølbæk (SF) og Theresa Berg Andersen (SF) og Karina Dehnhardt Lorentzen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en handicappolitisk handleplan

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af folketingsåret 2024-2025 at igangsætte arbejdet med en handicappolitisk handlingsplan.

Bemærkninger til forslaget

Handicapområdet er under pres. Det ses ved kommunernes meget høje procentdel af fejl i sagsbehandlingen, hvor næsten 40 pct. af kommuners afgørelser på voksenhandicapområdet og næsten 50 pct. af afgørelserne på børnehandicapområdet enten hjemvises fra Ankestyrelsen eller direkte omgøres (»Omgørelsesprocenter på voksenhandicapområdet i 2022«, www.sm.dk, den 23. juni 2023). Derudover må det formodes, at der er et stort mørketal, da det kræver mange ressourcer at anke sin afgørelse.

Samtidig har kommunerne store udfordringer med at få økonomien til at hænge sammen grundet stigninger på det specialiserede socialområde. Kommunerne har betydelige budgetoverskridelser og bliver ikke kompenseret for de ekstra udgifter, de har grundet prisstigninger og stigningen i antallet af borgere, der har behov for støtte.

Dette billede understøttes af en lang række enkeltsager, hvor mennesker med handicap pludselig får fjernet den hjælp, de var visiteret til, eller hvor unge ikke får støtte til at leve et aktivt liv, hvor de både kan passe uddannelse og job og samtidig pleje fritidsinteresser og et ungeliv. Mange børn og unge i folkeskolen venter længe på at få den hjælp, der kan gøre, at de trives og udvikler sig fagligt i deres skoletilbud. Mange specialiserede skoletilbud er i de seneste år blevet beskåret, mens den almene folkeskole ikke har fået tilført flere ressourcer til at indrette en hverdag på skolen, som passer til børn med handicap.

Der er derfor mange gode grunde til at starte arbejdet med en handicappolitisk handlingsplan. I dag eksisterer der ikke nogen overordnet plan på området. I stedet har regeringen valgt at arbejde med mere afgrænsede planer for politikområder som demens, psykiatri og handicap og beskæftigelse. Derudover opererer Social-, Bolig- og Ældreministeriet med en række principper som grundlag for dansk handicappolitik. Vi har senest haft en tværgående handlingsplan på handicapområdet i 2013. Handlingsplanen præsenterede tre visioner, de handicappolitiske principper og seks udvalgte temaer med dertilhørende målsætninger (»Handicappolitisk handlingsplan 2013. Et samfund for alle«, Social-, Børne- og Integrationsministeriet) Denne handlingsplan modtog imidlertid kritik fra FN's Handikapkomité for ikke at have konkrete, målbare indikatorer og målsætninger og et budget til at føre visionerne ud i livet. Der har ikke siden været en tværgående national handlingsplan på handicapområdet (»National handicappolitisk handlingsplan – Notat om en handlingsplan, der kan skabe forandring«, Institut for Menneskerettigheder, 2019).

Andre lande, som vi normalt sammenligner os med, har allerede udarbejdet eller er ved at udarbejde en national han-

dicappolitisk handlingsplan forankret i FN's handicapkonvention. Det gælder f.eks. Sverige, Norge, Finland, Tyskland og Irland.

En national handicappolitisk handlingsplan er et vigtigt redskab til at sikre, at udviklingen i ligebehandlingen af personer med handicap går den rigtige vej.

Der udgives en handicappolitisk redegørelse hvert andet år af Ministeriernes Handicapudvalg, et tværministerielt udvalg med Social-, Bolig- og Ældreministeriet som formand. Redegørelsen beskriver de handicappolitiske tiltag i forhold til centrale samfundsområder som uddannelse, arbejdsmarked, sundhed m.v. (»Handicappolitisk Redegørelse« Social-, Bolig- og Ældreministeriet, 2023).

I redegørelsen medtages de tiltag, der er specifikt rettet mod mennesker med handicap. Imidlertid forholder redegørelsen sig ikke til, hvordan reformer eller den generelle samfundsudvikling på et givet område har bidraget til enten at nedbryde barrierer for mennesker med handicap eller måske at skabe nye barrierer. Det vil forslagsstillerne gerne sætte fokus på med en ny handicappolitisk handlingsplan.

Den nye handicappolitiske handlingsplan skal indeholde konkrete målsætninger, så det kan vurderes, om udviklingen går i den rigtige retning. Således vil handlingsplanen også imødekomme den kritik, som FN's Handikapkomité rettede mod den tværgående handlingsplan på handicapområdet fra 2013. Det er imidlertid væsentligt, at ikke alle målsætninger gøres op i tal og procenter. Nogle målsætninger egner sig bedre til andre former for målopfyldelseskriterier. Pointen er dog i alle tilfælde, at målopfyldelsen skal beskrives entydigt og præcist, så udviklingen kan følges (Institut for Menneskerettigheder, 2019). Vi kan med fordel drage nytte af eksempler fra andre europæiske lande på, hvordan en konkret handicappolitisk målsætning kan sættes op.

For at sikre arbejdet med den handicappolitiske handlingsplan bør der nedsættes en styregruppe til at monitorere og koordinere implementeringen af handlingsplanen. Denne styregruppe bør rumme repræsentanter fra både de offentlige myndigheder og civilsamfundet. Der bør desuden sikres en stabil og løbende finansiering af statistisk viden på handicapområdet med henblik på at understøtte både handlingsplanen og styringsgruppens monitorering (Institut for Menneskerettigheder, 2019).

Finansiering

Det foreslås at afsætte 3 mio. kr. til iværksættelse og drift af en handicappolitisk handlingsplan. Det foreslås, at det finansieres af reserven fra 2022-finanslovsaftalen.

Skriftlig fremsættelse

Charlotte Broman Mølbæk (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en handicappolitisk handleplan.

(Beslutningsforslag nr. B 158)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.